

142 ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਜਾਂ (2) ਅਧੀਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਹੁਕਮ ਧਾਰਾ 142 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਅਧੀਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹੈ। ਧਾਰਾ 124(2) ਅਧੀਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਧਾਰਾ 142 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 142 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਅਧੀਨ ਅਪੀਲਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਧਾਰਾ 124 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਸਿਰਫ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਤੋਂ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਬਾਰੇ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਸਬੰਧ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਲਤ ਜਾਂ ਬਦਨਾਮੀ ਆਦਿ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸਲਈ, ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 124(2)।

4. ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਜਾਂ 227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ। ਧਾਰਾ 124(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਸੋਧ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਉਪਚਾਰਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਉਹ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖਰੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਲਈ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ, ਇਸਲਈ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

5. ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਅਪੀਲ 1 ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਸੈਂਬਲੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਖਰਚਾ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

8. ਐਸ. ਜੀ

ਪੱਤਰ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ

ਡੀਕੇ ਮਹਾਜਨ ਅਤੇ ਐਚਆਰ ਸੋਢੀ ਜੇ. ਜੇ.

ਰਣੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ,

ਬਨਾਮ.

ਮਾਨਯੋਗ ਐਲ.ਟੀ. ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 851 ਆਫ 1970।

ਸਤੰਬਰ 21, 1971।

ਪੰਜਾਬ ਸਕਿਉਰਿਟੀ ਆਫ਼ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਜ਼ ਐਕਟ (1953 ਦਾ X 1468 ਦੇ ਐਕਟ XII ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ)— ਧਾਰਾ 19-ਡੀ ਅਤੇ 19-ਡੀਡੀ— ਫੌਜ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ—ਅਜਿਹੀ ਗ੍ਰਾਂਟ— ਕੀ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚ ਬਹਾਦਰੀ ਲਈ 19-ਡੀ ਅਤੇ 19-ਡੀ. ਡੀ.

Ranian and another v. Hon. Lt. Sewa Singh and others (Mahajan, J.)

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਫੌਜ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਗਰਾਂਟ ਬਹਾਦਰੀ ਲਈ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਗ੍ਰਾਂਟ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਜਾਂ ਬਹਾਦਰੀ ਲਈ ਗਰਾਂਟ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸਦੇ ਅਸਲ ਸੁਭਾਅ ਲਈ ਨਿਰਣਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਾਨੂੰਨ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦਾ ਕਿ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਗਰਾਂਟ ਬਹਾਦਰੀ ਲਈ ਹੈ, ਸਨਦ ਨਿਰਣਾਇਕ ਹੈ। ਇਹ ਗ੍ਰਾਂਟ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਕੁੱਲ ਜੋੜ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਫੌਜੀ ਅਫਸਰ ਦੀ ਬਹਾਦਰੀ ਅਤੇ ਬਹਾਦਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨਾਮੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਅਤੇ ਜੰਗ ਦੇ ਮੋਰਚੇ ਤੋਂ ਭੇਜੀ ਗਈ ਫੌਜ ਵਿੱਚ ਵਰਣਿਤ ਹਨ, ਫਿਰ ਭਾਵੇਂ ਸਨਦ ਵਿੱਚ ਵਿਲੱਖਣ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਗਰਾਂਟ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ। ਉਸਦੀ ਬਹਾਦਰੀ ਜਾਂ ਬਹਾਦਰੀ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਜਾਂ ਸੁਤੰਤਰ ਚੀਜ਼ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਜਾਵੇ। (ਪਰਾ 91)

2 ਨਵੰਬਰ, 1970 ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 100 ਆਫ਼ 1970 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਸੀ.ਜੀ. ਸੂਰੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੈਟਰਸ ਪੈਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ X ਅਧੀਨ ਲੈਟਰਸ ਪੈਟੈਂਟ ਅਪੀਲ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਰਾਮ ਰੰਗ ਅਤੇ ਆਰ.ਡੀ.ਤਲਵਾੜ, ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਨਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਵੱਲੋਂ ਜਵਾਬ ਤਲਬੀ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: - ...■''13

ਮਹਾਜਨ, ਜੇ.—(1) ਇਹ ਲੈਟਰਸ ਪੈਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਜੋ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵਿਲੱਖਣ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਾ ਮਤਲਬ ਬਹਾਦਰੀ ਲਈ ਇੱਕ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦਲੀਲ ਦਾ ਬੋਝ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵਿਲੱਖਣ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਪੁਰਸਕਾਰ ਬਹਾਦਰੀ ਲਈ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(2) ਤੱਥ ਸਧਾਰਨ ਹਨ. ਜਵਾਬ ਕਰਤਾ ਇੱਕ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਫੌਜੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਸਾਲ 1904 ਤੋਂ 1932 ਤੱਕ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ। 1914 ਤੋਂ 1919 ਤੱਕ ਪਹਿਲੇ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ, ਉਸਨੂੰ 1920 ਈਸਵੀ ਵਿੱਚ ਮਿੰਟਗੁਮਰੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵਰਗ ਜ਼ਮੀਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਹੁਣ ਪੱਛਮੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਹੈ। 1947 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਵੰਡ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਵਾਬੀ ਹਿੱਸਾ ਹੁਣ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਚਲੇ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋ ਵਰਗ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਬਦਲੇ ਤਹਿਸੀਲ ਸਮਰਾਲਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿੱਚ 59 ਏਕੜ ਅਤੇ 12 ਯੂਨਿਟ ਜ਼ਮੀਨ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਦੀ ਇਕਸੁਰਤਾ ਦੌਰਾਨ, ਖੇਤਰ 70 ਮਿਆਰੀ ਏਕੜ ਅਤੇ 3J ਯੂਨਿਟਾਂ ਤੱਕ ਵਧ ਗਿਆ। ਪੰਜਾਬ ਸਕਿਉਰਿਟੀ ਆਫ਼ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਜ਼ ਐਕਟ, 1953 (1953 ਦਾ ਐਕਟ ਨੰਬਰ 10) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦਾ ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਖੇਤਰ 50 ਮਿਆਰੀ ਏਕੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, 20 ਸਟੈਂਡਰਡ ਅਤੇ 3J ਨੂੰ ਮਾਪਣ ਵਾਲਾ ਖੇਤਰ ਯੂਨਿਟ ਸੀ

■Ranian and another v. Hon. Lt. Sewa Singh and others (Mahajan. J.)

2 ਨਵੰਬਰ, 1959 ਨੂੰ ਕਲੈਕਟਰ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਸਰਪਲੱਸ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19-ਡੀ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਛੋਟ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 19-ਡੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜ਼ਮੀਨੀ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਸੰਘ ਦੇ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਬਹਾਦਰੀ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇੱਕ ਸਿੱਧੇ ਫੌਜੀ ਅਫਸਰ ਵਾਂਗ, j ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਸਵੈ-ਇੱਛਾ ਨਾਲ 20 ਸਟੈਂਡਰਡ ਏਕੜ ਅਤੇ 3 ਨੂੰ ਸਮਰਪਣ ਕਰਨ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ? ਸਰਪਲੱਸ ਵਜੋਂ ਉਸਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀਆਂ ਇਕਾਈਆਂ। ਸੈਕਸ਼ਨ 19-ਡੀ ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (1) ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਗਿਆ, ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੋਖਿਆ ਗਿਆ: -

"ਜਿੱਥੇ ਬਹਾਦਰੀ ਲਈ ਗਰਾਂਟ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉੱਥੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਸੰਘ ਦੇ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਸੀ। 26 ਜਨਵਰੀ, 1950 ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ। ਬਹਾਦਰੀ ਲਈ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਪੂਰਵ-ਸੰਵਿਧਾਨ ਗ੍ਰਾਂਟਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਕਿਉਰਿਟੀ ਆਫ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਇੱਕ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜੋ ਕਿ 1967 ਦਾ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਨੰਬਰ 9 ਸੀ। ਇਸ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੁਆਰਾ, ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 19-ਡੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਕਿਉਰਿਟੀ ਆਫ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਸ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 1968 (1968 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਨੰ. 12) ਨਾਲ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸੈਕਸ਼ਨ 19-ਡੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ, ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ: -

“19-ਡੀ.ਡੀ. ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਜਿੱਥੇ 26 ਜਨਵਰੀ, 1950 ਦੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਬਹਾਦਰੀ ਲਈ ਕੋਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਟੀਚਾਧਾਰੀ ਬਲਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ, ਭਾਵੇਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ, ਤਦ ਤੱਕ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵੀ / ਇਸ ਦੀ ਵੰਡ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋਵੇ, ਵਿਰਾਸਤ ਜਾਂ ਵਸੀਅਤ ਦੁਆਰਾ ਅਸਲ ਗ੍ਰਾਂਟੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲੰਘੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਗ੍ਰਾਂਟੀ ਵਾਲੇ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਹੱਥ, ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਹਿੱਸਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਰ ਪਲੱਸ ਖੇਤਰ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਸਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ:

ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਹਿੱਸਾ • ਤਿੰਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਜਿਹੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ

(1) 1966 PLJ 105.

ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਹਿੱਸਾ, 3 ਰਾ ਅਗਸਤ, 1967 ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਹ ਵਿਰਾਸਤ ਜਾਂ ਵਸੀਅਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਛੋਟ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋਵੇ, ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਵਿਅਕਤੀ।"

(3) ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2 ਵਿੱਚ ਇਹ ਅੱਗੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 19-DD ਨੂੰ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

(4) ਇਹਨਾਂ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਮਿਤੀ 5 ਨਵੰਬਰ, 1967 ਨੂੰ ਕਲੈਕਟਰ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਕੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਛੋਟਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ। ਕਲੈਕਟਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਸ ਦਾ ਕੇਸ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਦੋ ਵਰਗ ਪਹਿਲੇ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧ ਵਿਚ ਬਹਾਦਰੀ ਲਈ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਪੰਜਾਬ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜ਼ਮੀਨੀ ਕਾਰਜਕਾਲ ਐਕਟ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਰਪਲੱਸ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਕਲੈਕਟਰ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਸਰਪਲੱਸ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ als^ ਦੁਆਰਾ ਅਗਲੀ ਅਪੀਲ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਅਸਫਲ ਹੋ ਗਿਆ। ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੇ ਫਿਰ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆ। ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਵੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਦੋ ਵਰਗ ਜ਼ਮੀਨ ਬਹਾਦਰੀ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ "ਸਰਗਰਮ ਮੋਰਚੇ 'ਤੇ ਲੜ ਰਹੇ ਸਿਪਾਹੀ ਦੀਆਂ ਵਿਲੱਖਣ ਸੇਵਾਵਾਂ ਉਸ ਸਿਪਾਹੀ ਦੀ ਬਹਾਦਰੀ ਜਾਂ ਬਹਾਦਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨਾਮੇ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀਆਂ ਜਾਂ ਸੁਤੰਤਰ ਸਨ।" ਇਹ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ 1967/1968 ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀ ਸੋਧ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਕੇਸ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।

(5) ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਮਾਲ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਈ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 19-ਡੀ ਅਤੇ 19-ਡੀਡੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਿਛਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਜੱਜ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਕਿ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਦੇ ਕੇਸ ਲਈ ਪਹੁੰਚ "ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਤੱਥ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ 'ਤੇ ਗਲਤ ਸੀ, ਜੋ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਗੜੀ ਨਹੀਂ ਸੀ • ਜਾਂ ਬੇਵਕੂਫ ਸੀ।" ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਕਿ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਾ

■ Ranian and another v. Hon. Lt. Sewa Singh and others (Mahajan. J.)

ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਧਾਰਾ 19-ਡੀ ਦੇ ਲਾਭ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਉਦੋਂ ਹੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 19-ਡੀ ਦੇ ਜੋੜਨ ਨਾਲ ਉਸ ਵਿਵਸਥਾ ਬਾਰੇ ਵਿਵਾਦ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਬਾਰੀਕੀ ਨਾਲ ਕੇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਬਹਾਦਰੀ ਲਈ ਦੋ ਵਰਗ ਜ਼ਮੀਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(6) ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਵਸੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ।

(7) ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (2) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਮੁਢਲਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀ ਵਾਧੂ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਵਸੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਟਿਕਾਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਇੱਕ ਅੰਸ਼ਿਕ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਜੋਂ ਉਲਝਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਪੱਖ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸ਼ੱਕੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਲੈਟਰ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਖੋਹ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਇਹ ਤਜਵੀਜ਼ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਮਾਲ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਅੱਗੇ, ਪੰਜਾਬ ਸਕਿਉਰਿਟੀ ਆਫ਼ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਵਸੇ ਹੋਏ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਖੇਤਰ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਕਲੈਕਟਰ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਵਿਚਕਾਰ ਮਾਮਲਾ ਹੈ।

(8) ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 19-ਡੀ ਦੇ ਲਾਭ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਧਾਰਾ 19-ਡੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦੋ ਰਾਏ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਪਹਿਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ, ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਪਰ ਇਹ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਲਾਭ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਲਈ ਉਸ ਲਾਭ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਸ ਲਾਭ ਨੂੰ ਛੱਡਣਾ ਉਲਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 19-ਡੀ ਦਾ ਲਾਭ ਰਿਜ਼ਰਵ ਪੈਂਡਿੰਗ ਦੁਆਰਾ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਧਾਰਾ 19-ਡੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 19-ਡੀ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਪੂਰਵ-ਸੰਵਿਧਾਨ ਗ੍ਰਾਂਟਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਜੋ ਧਾਰਾ 19-ਡੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਾੜੀ ਸੰਦੇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਤਿਆਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(2) 1971 PLR 6001

ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਗਲਤ ਦਾਖਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਇੱਕ ਧਿਰ ਲਈ ਉਸ ਦਾਖਲੇ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਸਵੈ-ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਰੈਂਡਰ ਦਾਖਲੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 19-ਡੀ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ

ਸੀ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦੇ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 19-ਡੀ ਦੇ ਲਾਭ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਉਸ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਕਾਰਨ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(9) ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਕਿ ਕੀ ਵਿਲੱਖਣ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਗਰਾਂਟ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਹਾਦਰੀ ਲਈ ਗਰਾਂਟ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਇੱਕ ਗ੍ਰਾਂਟ ਬਹਾਦਰੀ ਲਈ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਗ੍ਰਾਂਟ ਨੂੰ ਵਿਲੱਖਣ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਜਾਂ ਬਹਾਦਰੀ ਲਈ ਗਰਾਂਟ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸਦੇ ਲਈ ਨਿਰਣਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੱਚਾ ਸੁਭਾਅ. ਕਾਨੂੰਨ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਗਰਾਂਟ ਬਹਾਦਰੀ ਲਈ ਹੈ, ਸਨਦ ਨਿਰਣਾਇਕ ਹੈ। ਇਹ ਗ੍ਰਾਂਟ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਕੁੱਲ ਜੋੜ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਬਾਰੀਕੀ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਕਿ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਗ੍ਰਾਂਟ ਬਹਾਦਰੀ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਗਰਾਂਟ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਵਾਲਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਢੱਕਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਿਆ ਹੈ। ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸਬੰਧਤ ਹਿੱਸਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:-

“ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਰਗਰਮ ਮੋਰਚੇ ਵਿੱਚ ਬਹਾਦਰੀ ਲਈ 1920 ਵਿੱਚ ਦੋ ਵਰਗ ਜ਼ਮੀਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਨਦ (ਅਨੇਕਚਰ 'ਸੀ') ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਗਰਾਂਟ ਟੋਕਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ 1914-1919 ਦੇ ਮਹਾਨ ਯੁੱਧ ਦੌਰਾਨ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀਆਂ ਵਿਲੱਖਣ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣ ਲਈ।

ਅਨੁਬੰਧ 'ਏ' ਅਤੇ 'ਬੀ' ਦੇਵੇਂ, ਮਿਤੀ 1 ਮਾਰਚ, 1919 ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਨਾਮ 24 ਅਗਸਤ, 1916 ਅਤੇ 10 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1917 ਨੂੰ ਫਰੰਟ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ ਰਸੀਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਦੋਵਾਂ ਭੇਜਣ ਵਿੱਚ, ਬਹਾਦਰੀ ਅਤੇ ਵਿਲੱਖਣ ਸੇਵਾਵਾਂ ਫੀਲਡ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਲਗਭਗ ਇੱਕੋ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਅਰਥ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਡੀ' ਫਿਰ 2 ਸਤੰਬਰ, 1919 ਨੂੰ ਫੌਜ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਮੇਜਰ-ਜਨਰਲ ਦੇ ਦਸਤਖਤਾਂ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਹੈ।

ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਮੈਜੋਰਪੈਟੇਮੀਆ ਵਿੱਚ 1 ਫਰਵਰੀ, 1917 ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਬਹਾਦਰੀ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਠੰਡੇਪਣ ਲਈ ਦੂਜੇ ਦਰਜੇ ਦੇ ਇੰਡੀਅਨ ਆਰਡਰ ਆਫ਼ ਮੈਰਿਟ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਸ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਬਹਾਦਰੀ ਅਤੇ ਬਹਾਦਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨਾਮੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਨਣ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ:-

'ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾ ਕੇ ਕਿ ਲਗਭਗ ਸਾਰੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਅਫਸਰ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ, ਉਸਨੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੀ ਫਰੰਟ ਲਾਈਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਨਿਡਰਤਾ ਨਾਲ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ। ਵਾਪਸੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਦਿਨ ਦੇ ਉਜਾਲੇ ਅਤੇ ਹਨੇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਖਮੀ ਆਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਲਿਆਇਆ। ਉਸ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਬਹਾਦਰੀ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ।

■Ranian and another v. Hon. Lt. Sewa Singh and others (Mahajan. J.)

(10) ਇਹਨਾਂ ਭੇਜਣ ਅਤੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦੋ ਵਰਗ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਗਰਾਂਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਸਰਗਰਮ ਮੋਰਚੇ 'ਤੇ ਲੜਨ ਵਾਲਾ ਸਿਪਾਹੀ ਬਹਾਦਰੀ, ਬਹਾਦਰੀ ਜਾਂ ਬਹਾਦਰੀ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਕਾਰਨਾਮੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਲਪਨਾਯੋਗ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਹਾਸਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਡੇਸ ਪੈਚ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਬਹਾਦਰੀ ਅਤੇ ਵਿਲੱਖਣ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਹ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਗੱਲ ਦੇ ਅਰਥ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਸਾਢੇ ਅਰਥਾਂ ਲਈ ਹਿੰਸਾ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਲੱਖਣ ਸੇਵਾਵਾਂ ਉਸਦੀ ਬਹਾਦਰੀ ਜਾਂ ਬਹਾਦਰੀ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਜਾਂ ਸੁਤੰਤਰ ਸਨ।"

(11) ਅਸੀਂ ਇਹਨਾਂ ਖੋਜਾਂ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

(12) ਉੱਪਰ ਦਰਜ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਅਪੀਲ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਲਾਗਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖੁੰਝ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਕੇ.ਐਸ.ਕੇ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ-ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁੱਕਦੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪ੍ਰਭਾਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ

ਪੱਤਰ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ

ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਸੀ. ਜੇ. ਅਤੇ ਬਾਲ ਰਾਜ ਤੁਲੀ, ਜੇ.

ਸਤਵੰਤ ਸਿੰਘ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ,

ਬਨਾਮ.

ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦਾ ਰਾਜ, - ਜਵਾਬਦਾਰ।

ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੰ. 428 ਆਫ 1970।

ਸਤੰਬਰ 21, 1971।

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਸਰਵਿਸ ਆਫ ਇੰਜੀਨੀਅਰਜ਼ (ਸਿਵਲ) ਭਾਰਤੀ - ਨਿਯਮ (1965) — ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 15(1), ਚੌਥਾ ਪ੍ਰੋਵੀਸੋ—ਕੀ ਧਾਰਾ 14, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਅਤਿ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ।